Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на отбраната	**Нормативни актове:** Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: полковник Венцислав Хаджиев – заместник-директор на дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“.	**Телефон и ел. поща:** 02 92 21001 v.hadzhiev@mod.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

Проблем 2: „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“.

1.1. Кратки описания на проблемите и причините за тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

Към въведената с измененията в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) нова категория обучаеми - „колежани“ за придобиване на професионална квалификация от професионално направление „Военно дело и отбрана“ за нуждите на Министерството на отбраната и други министерства и ведомства не са определени процедури по отношение на назначаване на длъжност, отстраняване от обучение, неиздържали държавен изпит и прекъсване на обучението, аналогични към „курсантите“. На базата на извършен анализ, и очертаващият се нарастващ дефицит на сержанти специалисти по здравни грижи във Военномедицинска академия, (около 26%) създадената законова възможност да се обучават не само военнослужещи, но и др. български граждани се планира да стартира през учебната 2026/2027 година с до 10 обучаеми.

Условията за повишаване в по-високо сержантско (старшинско) звание до „старшина/мичман“ включително, не са съобразени с държавните образователни изисквания за професията „сержант/старшина“ за завършена четвърта степен на професионална квалификация.Въвеждат се условия за завършен Професионален сержантски (старшински) колеж (ПСК). Разпоредбата ще бъде съотносима към 6100 военнослужещи сержантски (старшински) състав.

Не са определени ред и условия за преназначаване на военнослужещите при организационно-щатни промени (ОЩП) във възможните две хипотези - по нови длъжностни разписания/щатове или с изменения в утвърдените такива при отчитане на следните възможности:

- в самостоятелно реорганизиращо се военно формирование/структура по чл. 78 от ЗОВСРБ;

-в едновременно реорганизиращи се военни формирования/структури. В този случай, отговорността по ОЩП се възлага на непосредствената старша инстанция на реорганизиращите се формирования/структури.

Не са регламентирани всички възможности за заместване на отсъстващ военнослужещ или временно изпълняващ длъжността (ВРИД) на вакантна длъжност между категориите военнослужещи на основата на изискващото се образование. Прдлага се разширяване на обхвата, а именно:

- офицерите могат да бъдат назначавани да заместват/ВРИД друг офицер;

- офицерските кандидати могат да бъдат назначавани да заместват/ВРИД друг офицерски кандидат;

- сержантите (старшините) могат да бъдат назначавани да заместват/ВРИД друг сержант (старшина) или офицерски кандидат, при отсъствие на друг офицерски кандидат в организационното звено;

- войниците (матросите) могат да бъдат назначавани да заместват/ВРИД друг войник (матрос) или сержант (старшина) при отсъствие на друг сержант (старшина) в организационното звено.

Съществуващата терминология по отношение на „и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване“ не съответства на изменената такава в ЗОВРСБ - „на отбранителни продукти“ в чл. 71д и чл. 71м.

Не е определен ред за подаване на информация за липса или стартирала процедура при образувано дисциплинарно производство и назначена служебна проверка по чл. 246, ал. 2 във връзка с чл. 245, при прекратяване на договора за военна служба в случаите по чл. 162, ал. 1, т. 1, чл. 163, чл. 166 и чл. 169 от ЗОВСРБ. В чл. 82 се включва и финансова справка за дължимото обезщетение за неспазения срок на предизвестието, при желание за изплащане от страна на военнослужещия. За 2025 г с прекратени договори за военна служба със съответните законови основания са били 931 военнослужещи.

Не е определен ред ред за планиране, ползване и отлагане на платения годишен отуск на военнослужещите, включително и допълнителния платен годишен отпуск по чл. 197, ал 3 (обучение), чл. 201, ал. 1, т. 1 (брак), т. 3 (тежко

заболяване или смърт на роднина) и т. 4 (бедствия) и ал. 2 (раждане или осиновяване на дете), чл. 202, ал. 1 (призовки) и чл. 203 (жени-бременност) от ЗОВСРБ.

Не е регламениран ред за прехвърляне на оригиналната азбучната служебна карта (АСК) между Централното военно окръжие (ЦВО) и военните формирования при възстановяване на военна служба на военнослужещия. През последните две години, средно на година се възстановяват на военна служба около 30 военнослужещи.

Не е определен ред за използване на „Електронния регистър по чл. 328, ал. 1, т. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България“ към курсантите. Към момента във военните ВУЗ се обучават 1147 курсанта.

Не са отменени съществуващите разпоредбите за осъществяване на процедурата по отменения параграф § 7 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗОВСРБ (ДВ, бр. 38 от 2020 г., в сила от 24.04.2020 г.), чрез който пределната възраст за военна служба на военнослужещите, които са упражнили правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, в интерес на службата може да бъде удължена до три години по решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение по команден ред. Към 20.04.2026 г. във въоръжените сили служат 548 военнослужещи с упражнено право на пенсия.

Проблем 2: „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“.

Не е въведено задължението за полагане и издържане на изпити за началната и специалната военна подготовка, като условие за продължение на военната служба на военнослужещия при прием на военна служба на лица, завършили граждански средни и висши училища. През 2025 г. бяха обявени 24 конкурса за 2 025 длъжности.

Не е определен реда за зачисляването на сержантите (старшините), завършили съответната подготовка за сержанти (старшини) в курс за придобиване на сержантско (старшинско) звание в ПСК или в учебен център за валидиране на професионалните знания, умения и компетентности в съответствие с наредбата на министъра на отбраната по чл. 95, ал. 9 от ЗОВСРБ. На базата на извършен анализ и направени прогнози в следващите 5 години следва да валидират знанията и уменията си около 2000 сержанти (страшини). В тази връзка се увеличава възрастта за кандидатстване на сержантите (старшините) и войниците (матросите) за обучение в ПСК в дневна и задочна форма за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация или в приравнено на тях по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина от 42 на 45 години.

Съществуващата терминология „длъжностно ниво“ не кореспондира с термина „йерархическо ниво“ по отношение на параметрите на длъжностната характеристика, което произтича от Класификатора на длъжностите за

военнослужещи, като всчики длъжности са обвързани с изискването за „йерархическо ниво“ а не с „длъжностно ниво“. Класификаторът на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната (МО), структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната (СППМО) и Българската армия (БА), включващ в състава си 985 длъжности за военнослужещи (388 длъжности за офицери, 19 длъжности за офицерски кандидати, 213 длъжности за сержанти (старшини) и 365 длъжности за войници (матроси)) е приет с Постановление на Министерския съвет № 309 от 14.12.2018 г., в изпълнение на чл. 24, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Не е прецизирано изискването за наличие на атестационната оценка, при повишаване във военно звание и преназначаване на военнослужещите, в съответствие с отпадането на законовите изисквания за ежегодно атестиране на военнсолужещите. Предлага се изискването за атестационна оценка да се прилага само при преминаване от една в друга категория военнослужещи и при повишаване от младше в старше офицерско звание.

Изискването за издаване на заповед на министъра на отбраната за обявяване на длъжностите в кариерна област „командна“ за военно звание „майор“ („капитан III ранг“) се явява допълнителна административна тежест, при условие, че същите са определени в Класификатора на длъжностите за военнослужещи, който се приема с акт на Министерски съвет. В момента в Класификатора са определени 47 длъжностите в кариерна област „командна“ за военно звание „майор“ („капитан III ранг“).

Не са определени условия за преназначаване на военнослужещите след предложение на ръководителите на административни структури от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военни формирования от Българската армия, където се водят на доволствие по решение на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица:

- след прекратяване на неплатения отпуск по чл. 205а, ал. 2 от ЗОВСРБ (съпруг/съпруга-военнослужещ на дългосрочно командирован служител при условията и по реда на Закона за дипломатическата служба по време на задграничния мандат на служителя, или на командирован по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България служител на длъжност в международна организация или в друга международна инициатива извън територията на страната);

- след прекратяване на неплатения отпуск по чл. 206, ал. 2 от ЗОВСРБ (заемане на длъжности по срочен договор в международни правителствени организации в областта на отбраната и сигурността, в които Република България членува);

- в случаите по чл. 71, ал. 2 (когато по време на мисия, длъжността му е съкратена при организационно-щатни промени);

- в случаите по чл. 94б (при отказ на Националния осигурителен институт да отпусне пенсия);

- при установено несъответствие с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност.

Не са регламенирани възможните случаите за преназначаване на военнослужещите без да се иска съгласието им в интерес на службата - след прекратяване на неплатения отпуск по чл. 205а, ал. 2 или чл. 206, ал. 2 от ЗОВСРБ, в случаите по чл. 71, ал. 2 (когато по време на мисия, длъжността му е съкратена при организационно-щатни промени), в случаите по чл. 94б (при отказ на Националния осигурителен институт да отпусне пенсия) и при установено несъответствие с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност.

Не е определн ред за установяване на несъответствието на военнослужещия с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност, като при установено несъответствие на военнослужещия му се предлага длъжност в съответствие с изискванията на длъжността, притежаваното образование и квалификация.

Не са регламентирани случаите на преназначаване на военнослужещите на длъжност в по-ниско длъжностно ниво в обхвата на притежаваното от тях военно звание при ОЩП и установено несъответствие с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност.

Не съществува реглемнтация за завършилите обучението във Военна академия „Г.С.Раковски“ да се назначават не само на академична длъжност „асистент“, но и на „главен асистент“, което ще бъде съотносимо до 30 военнослужещи на ежегодна база, предвид спецификата на изискваното обучение и придобитата ОКС „магистър по военно дело“ по специалността „Организация и управление на военните формирования на оперативно ниво“.

Не са регламентирани условия за сключване на допълнителни споразумения за удължаване на срока на договора за военна служба до навършване на пределна възраст за притежаваното съответно военно звание, като се променя срока за стартиране на процедурата за удължаване - не по-рано от една година и не по-късно от 3 месеца преди изтичане срока на договора за военна служба, като договорът може да се удължава с не по-малко от две години и не повече от 5 години, ако не са изпълнени горецитираните условия.

Условията при изпълнение на военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната, в международни организации и инициативи и в задгранични представителства не са регламентирани за прекратяване на участието им, когато не са в състояние да изпълняват задълженията си поради ползване на отпуск по чл. 163, 164, 164а, 164б, 167 и 167а от Кодекса на труда или поради ползване на отпуск за временна неработоспособност за повече от три месеца непрекъснато; да се завръщат на територията на страната при служебна необходимост; използване на отпсук при операции и мсии с продължителност над шест месеца; използване възможността на чл. 51б при назначаване в международни организации; за преназначаване и когато длъжността му е съкратена при организационно-щатни промени.

Не е определен специфичен ред за изплащането на дължимите обезщетения при освобождаване от военна служба на военнослужещите с цел запазване на личните данни и информация. Предлага се да се осъществява с нова заповед, а не със заповедта за отчисляване от списъчния състав, към която има задължението за изпращане до териториалните структури на Централно военно окръжие. За 2025 г с прекратени договори за военна служба със съответните законови основания са били 931 военнослужещи

Не е дефиниран ред при освобождаване от военна служба (на основание чл. 165, ал. 1, т. 13 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (при упражнено право на пенсия от военнослужещ с пределна възраст по чл. 160, ал. 4).

Не е регламентирано условието към военнослужещите да имат 3 прослужени години за да могат да кандидатстват и да се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен във военни и граждански висши училища, академии и колежи в страната и в чужбина, като и същото да се мотивира с необходимостта от обучението на военнослужещия в съответствие със заеманата длъжност и перспективите за кариерното/професионалното му развитие.

Не е прецизирана възможността за обучение за придобиване на следваща клинична медицинска специалност, по която Военномедицинската академия е акредитирана. Във ВМА в момента изпълняват военна служба 259 лекари медици.

За защита на инвестициите на Министерството на отбраната не са създадени условия, чрез които :

- до 2030 г. офицерите-летателен състав, завършили курс на обучение в чужбина за усвояване на самолет F-16 могат да кандидатстват за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" от професионално направление "Военно дело" или приравнени на нея обучения в чужбина и в задочна форма, независимо от притежаваното военно звание „капитан“;

- до 2032 г., офицерите завършили в граждански висши училища висше образование по специалност „Геодезия“ от регулираната професия „Инженер в геодезията, картографията и кадастъра”, професионално направление: 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”, област на висше образование: 5. Технически науки и назначени на длъжности в кариерна област/поле „професионална“ могат да кандидатстват за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специализация „Артилерийско инструментално разузнаване” в специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“, от професионално направление „Военно дело“ в област на висшето образование „Сигурност и отбрана“;

- до учебната 2030/2031 година включително, войниците (матросите), завършили съответната подготовка за сержанти (старшини) в курс за придобиване

на сержантско (старшинско) звание в ПСК или в учебен център, на които не е присвоено военно звание „младши сержант“ („старшина II степен“), да могат да продължат обучението си в ПСК за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация независимо от възрастта им след разрешение от министъра на отбраната и кандидатстване по реда на наредбата по чл. 142, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

- до 31.12.2027г. военнослужещите притежаващи военно звание „младши сержант” („старшина II степен”), завършили курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено на него по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина, могат да бъдат повишени във военно звание „сержант” („старшина I степен”); притежаващи военно звание „сержант” („старшина I степен”), завършили курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено на него по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина, могат да бъдат повишени във военно звание в сержантско (старшинско) звание „старши сержант” („главен старшина”) или в сержантско (старшинско) звание „старшина” („мичман”); притежаващи военно звание „старши сержант” („главен старшина”), завършили съответния курс в ПСК или приравнено на него по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина, могат да бъдат повишени във военно звание „старшина” („мичман”).

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

Проблемът не може да бъде решен чрез промяна в организацията на работа или чрез въвеждане на нови технологични възможности, тъй като липсва законова регламентация за:

- окомплектоване на въоръжените сили с български граждани завършили професионалните сержантски (старшински) колежи;
- въвеждане на задължително изискване за четвърта степен на професионална квалификация или валидирано обучение към сержантите (старшините);
- преназначаване на военнослужещите при организационно-щатни промени;
- заместване на отсъстващ военнослужещ или временно изпълнение на вакантната длъжност от военнослужещ;
- привеждане на терминологията в синхрон със законовите разпоредби;
- получаване на информация за липсата на образувано дисциплинарно производство и назначена служебна проверка по чл. 246, ал. 2 във връзка с чл. 245 от ЗОВСРБ в процедурата за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба;
- ползване, отлагане и прекъсване на платения годишен отуск на военнослужещите, както и на други законоустановени платени отпуски по ЗОВСРБ;

- прекратяване на възможността за удължаване на срока на договора за военна служба на военнослужещи, упражнили право на пенсия в съответствие с отменения параграф § 7 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗОВСРБ (ДВ, бр. 38 от 2020 г., в сила от 24.04.2020 г.);

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема, тъй като съгласно чл. 10, ал. 2 от Закона за нормативните актове обществени отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение.

Проблем 2 „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“.

Проблемът не може да бъде решен чрез промяна в организацията на работа или чрез въвеждане на нови технологични възможности, тъй като проблемът е съотносим към разписани процедури и уредба, регламентирана в законодателството във връзка с:

- въвеждането на задължения за полагане и издържане на изпити за началната и специалната военна подготовка, като условие при прием на военна служба след провеждане на конкурс и сключване на договори с лица, завършили граждански средни и висши училища;
- въвеждането на условията за придобита четвърта степен на професионална квалификация за кариерно развитие на сержантския (старшински) състав;
- изискването за атестационна оценка при повишаване във военно звание и преназначаване на военнослужещите;
- изискването за обявяване със заповед на министъра на отбраната на длъжностите изискващи военно звание „майор“ („капитан III ранг“) в кариерна област „командна“;
- назначаване и преназначаване на длъжност на военнослужещите по решение на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица;
- увеличаване обхвата на възможните случаи за преназначаване на военнослужещите без да се иска съгласието им - след прекратяване на неплатения отпуск по чл. 205а, ал. 2 или чл. 206, ал. 2 от ЗОВСРБ;
- редът за установяване на несъответствието на военнослужещия с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност;
- случаите на преназначаване на военнослужещите на длъжност в по-ниско длъжностно ниво в обхвата на притежаваното от тях военно звание;
- възможността завършилите обучение в редовна форма на докторантура във Военна академия „Г.С.Раковски“ военнослужещи, да се назначават не само на академична длъжност „асистент“, но и на академична длъжност „главен асистент“;
- определянето на нови условията за сключване на допълнителното споразумение за удължаване на срока на договора за военна служба;
- изпълнението на военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни

формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната, в международни организации и инициативи и в задгранични представителства;

- запазване на личните данни на военнослужещите при изплащане на обезщетенията за освобождаване от военна служба;

- освобождаване от военна служба при упражнено право на пенсия от военнослужещ с пределна възраст;

- въвеждането на условие към военнослужещите за кандидатстване и обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен във военни и граждански висши училища, академии и колежи в страната и в чужбина;

- редът и условията за обучение за придобиване на следваща клинична медицинска специалност за военнослужещите и цивилните от Военномедицинската академия;

- облекчаване на изискванията при кандидатстване и обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" от професионално направление "Военно дело" или приравнени на нея обучения в чужбина, в редовна или задочна форма на обучение на офицерите-летателн състав, завършили основния курс в чужбина за усвояване на самолет F-16 и за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специализация „Артилерийско инструментално разузнаване” в специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво”, от професионално направление „Военно дело” в област на висшето образование „Сигурност и отбрана” на офицерите завършили в граждански висши училища висше образование по специалност „Геодезия“ от регулираната професия „Инженер в геодезията, картографията и кадастъра”, професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”;

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема, тъй като съгласно чл. 10, ал. 2 от Закона за нормативните актове обществени отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

Нормите на чл. 2, чл. 3, чл. 16в и чл. 40 се нуждаят от прецизиране, тъй като в действащите разпоредби не е предвидено обучение на български граждани за придобиване четвърта степен на професионална квалификация от професионално направление „Военно дело и отбрана“, което от своя страна изисква и регламентиране на нова категория обучаеми „колежани“ в професионалните колежи към висшите военни училища и:

- назначаването им на длъжност след завършване на обучението в професионалните сержантски (старшински) колежи;

- приемането без провеждане на конкурс на военна служба на колежаните обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, отписани от обучение по реда, определен с наредбата на министъра на отбраната по чл. 135, ал. 2 от ЗОВСРБ или напуснали по собствено желание по време на обучението, еднократно да бъдат приети на длъжности, изискващи войнишки (матроски) звания, ако отговарят на изискванията за приемане по чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от ЗОВСРБ;

- присвояването на първо сержантско (старшинско) звание „младши сержант“ („старшина II степен“) в съответствие с придобитата професионална квалификация;

- назначаването на длъжност на неиздържалите държавните изпити колежани на редовната и на поправителната сесия.

Също така, за спазване на държавните образователни изисквания за професията „сержант (старшина“) се допълва нормата на чл. 116, ал. 8 за създаване на възможност сержантите (старшините), завършили съответната подготовка за сержанти (старшини) в курс за придобиване на сержантско (старшинско) звание в ПСК или в учебен център да могат да валидират професионалните си знания, умения и компетентности по реда на наредбата на министъра на отбраната по чл. 95, ал. 9 от ЗОВСРБ. С преходни и заключителни разпоредби се въвеждат изключителни ред и условия за за присвояване на военно звание „младши сержант“ („старшина II степен“) на войниците (матросите), завършили съответната подготовка за сержанти (старшини) в курс за придобиване на сержантско (старшинско) звание в ПСК или в учебен център до учебната 2030/2031 година включително и за повишаване във следващо сержантско звание на военнослужещите завършили курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание в ПСК или приравнено на него по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина до 31.12.2027 г.

Необходимо е и прецизиране на нормите относно преназначаване на военнослужещи при организационно-щатни промени като:

- в чл. 35 и чл. 84 се определят условията и редът за преназначаване на военнослужещите при ОЩП в интерес на службата въз основа на акт на Министерския съвет или на министъра на отбраната или при пълна или частична ликвидация въз основа на акт на Министерския съвет, или при съкращаване числеността на въоръжените сили или на отделни техни формирования по решение на Народното събрание (по нови длъжностни разписания/щатове или с изменения в утвърдените такива);

- в чл. 63б, чл. 63в и чл. 63г се увеличават възможностите за преназначаване на военнослужещите при ОЩП в случаите на придобити образователно-квалификационна степен "бакалавър" от професионално направление "Военно дело", професионална квалификация по военно дело във висшите военни училища или професионална квалификация в средните сержантски (старшински) военни училища и в задочна форма на обучение във ПСК да могат да се преназначават на длъжности, определени в Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия по чл. 24 от ЗОВСРБ.

Нормите на чл. 44, ал.1, ал. 2 и ал. 3, чл. 45, ал.1 и ал. 3 се нуждаят от

прецизиране, с цел разширяване възможността за заместване/ВРИД на вакантна длъжност между категориите военнослужещи на основата на изискващото се образование, чрез въвеждане на нови уловия и ред за заместване на отсъстващ военнослужещ или временно изпълнение на вакантната длъжност от военнослужещ.

Прецизират се нормите в чл. 71д и чл. 71м с цел привеждане терминологията в синхрон със законовите разпоредби по отношение на замяна на термина „и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване“ с „отбранителни продукти“, с което се балансира системата от показатели за измерване на ефективността на процесите от придобиването на системи въоръжения (нови, втора употреба, др.), техника и инфраструктура, и модернизацията и удължаването на срока.

Нормите по прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба в чл. 74, ал.1, т. 2 и ал.2, чл. 82, ал.1, ал.2, ал.4, ал.7 и ал.8, чл. 95, ал.2 и ал.5 и чл. 97, ал. 1, т. 1 и ал. 3 се нуждаят от прецизиране и допълнение с цел въвеждане на условие за получаване на информация за липсата на образувано дисциплинарно производство и назначена служебна проверка по чл. 246, ал. 2 във връзка с чл. 245 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в процедурата за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба.

С въвеждането на условието за давност (чл. 198в, ал. 1 и ал.2 от ЗОВСРБ) на платения годишен отпуск, нормите в чл. 102, чл. 102а, чл. 103, чл. 104 и чл. 107 относно редът за ползване, отлагане и прекъсване на платения годишен отуск на военнослужещите, както и на други законоустановени платени отпуски по ЗОВСРБ, се нуждаят от прецизиране и допълнение, като се вевеждат ред за отпуските, които се включват в План –графика за годишния отпуск, ред за ползване, условието за отлагане/прекъсване на отпускът, както и възможността за ползване на други законоустановени платени отпуски по ЗОВСРБ.

Разпоредбите на чл. 109, ал.4 и чл. 160, ал.6 се нуждаят от прецизиране с цел уеднаквяване използването на терминологията за „Електронния регистър по чл. 328, ал. 1, т. 1 от ЗОВСРБ.

В чл. 158, ал.3, и чл. 160, ал.2, и ал.7 се определя редът за прехвърляне на дубликата на азбучната служебна карта на военнослужещия между ЦВО и военните формирования при възстановяване на военна служба на военнослужещия.

Нормите на чл. 37, ал.2, т. 2 и § 29 от преходни и заключителни разпоредби се нуждаят от прецизиране предвид факта, че възможността за удължаване на срока на договора за военна служба на военнослужещи, упражнили право на пенсия в съответствие с отменения параграф § 7 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗОВСРБ (ДВ, бр. 38 от 2020 г., в сила от 24.04.2020 г.), чрез който пределната възраст за военна служба на военнослужещите, които бяха упражнили правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, в интерес на службата може да бъде удължена до три години по решение на министъра на отбраната след мотивирано предложение по команден ред, се отменят разпоредбите за осъществяване на процедурата.

Проблем 2 „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“.

Разпоредбите на чл. 8 и чл. 9, ал. 2 се нуждаят от прецизиране във връзка с приема на военна служба след провеждане на конкурс и сключване на договори с лица, завършили граждански средни и висши училища, както и въвеждане на задължение за полагане на изпити за начална и специална военна подготовка за придобиване на военна квалификация, също така и условие за прекратяване на договора при неиздържани изпити.

Промяната на условията за кандидатстване и обучение на сержантите (старшините) и войниците (матросите) за обучение в ПСК в дневна и задочна форма за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация или в приравнено на тях по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина изисква прецизиране на нормите на:

- чл. 116, ал.1, ал.2 и ал.3 и ал. 8 , като се облекчат възрастовите изискванията за обучение от 42 на 45 години. Също така се създава възможност за валидиране на професионалните знания, умения и компетентности по реда на наредбата на министъра на отбраната по чл. 95, ал. 9 от ЗОВС на сержантите (старшините), завършили съответната подготовка за сержанти (старшини) в курс за придобиване на сержантско (старшинско) звание в ПСК или в учебен център.;

- чл. 116, ал. 7 за определяне на ред за продължаване на обучението съотносим към всички военнослужещи след прекъсване на обучението им за срока на службата при изпълнение на военна служба по чл. 134, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 1 от ЗОВСРБ (участие/провеждане в операции/мисии);

С цел промяна на термина „длъжностно ниво“ с „йерархическо ниво“ в параметрите на длъжностната характеристика в съответствие с изискванията на Класификатора на длъжностите за военнослужещи (приет с ПМС № 309 от 14.12.2018 г), поради обстоятелството, че длъжността е обвързана с изискването за „йерархическо ниво“, а не с „длъжностно ниво“ е необходимо прецизиране нормата на чл. 13 и чл. 52.

Разпоредбите на чл. 21, чл. 22, чл. 23, чл. 24, чл. 50 и чл. 51, се нуждаят от прецизиране поради факта, че отпада масовото изискване за атестационна оценка при повишаване във военно звание и преназначаване на военнослужещите. Атестационната оценка ще бъде изискуема само при преминаване от една в друга категория военнослужещи и при повишаване от младше в старше офицерско звание.

С изменението на нормата на чл. 28, ал. 3 и ал. 5 се прецизира отпадането на изискването за обявяване със заповед на министъра на отбраната на длъжностите изискващи военно звание „майор“ („капитан III ранг“) в кариерна област „командна“ поради фактът, че същото се определя с Класификатора на длъжностите за военнослужещи.

Въвеждането на нови условия за назначаване и преназначаване на длъжност на военнослужещите по решение на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица след предложение на ръководителите на административни структури от Министерството на отбраната, ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военни формирования от Българската армия, където се водят на доволствие, изисква промяна в нормата на чл. 32, т. 4, буква „б“ и т. 7.

Разпоредбата на чл. 33г се прецизира и допълва, като в интерес на службата се увеличават възможните случаи за преназначаване на военнослужещите без да се иска съгласието им - след прекратяване на неплатения отпуск по чл. 205а, ал. 2 или чл. 206, ал. 2 от ЗОВСРБ, в случаите по чл. 71, ал. 2 (когато по време на мисия, длъжността му е съкратена при организационно-щатни промени), в случаите по чл. 94б (при отказ на Националния осигурителен институт да отпусне пенсия), при установено несъответствие с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност и при участие в мисия или операция.

Определя се нов ред за установяване на несъответствието на военнослужещия с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност по чл. 32, т. 7., като с цел избягване на субективния фактор, установяването на несъответствието ще се извършва от комисия, което изисква промяна в нормата на чл. 33д.

Нормите на чл. 34 се нуждаят от изменение, с оглед прецизиране случаите на преназначаване на военнослужещите на длъжност в по-ниско длъжностно ниво в обхвата на притежаваното от тях военно звание. В случаите при ОЩП ще се изисква писмено съгласие от военнослужещия в съответствие с измененията в ЗОВСРБ - чл. 156, ал. 5 .

Създадената възможност завършилите обучение в редовна форма на докторантура във Военна академия „Г.С.Раковски“ военнослужещи, да се назначават не само на академична длъжност „асистент“, но и на академична длъжност „главен асистент“ предвид изискването за завършена ОКС „магистър по военно дело“ и успешната защита на докторска степен, изисква прецизиране и допълнение в нормата на чл. 40а.

Определянето на нови условия за сключване на допълнителното споразумение за удължаване на срока на договора за военна служба до навършване на пределна възраст за притежаваното съответно военно звание продиктува нуждата от прецизиране разпоредбата на чл. 65, ал. 4 и чл. 66. Срокът на договора за военна служба ще може да се удължи, към момента на сключване на допълнителното споразумение при селдните условия:

- завършена военна академия или приравнено по чл. 115, ал. 2 обучение в чужбина,за офицерите от кариерна област (поле) „Командно“;
- завършено висше образование с ОКС „магистър“ в специалността по чл. 28, ал.6, т. 1 за офицерите от кариерна област (поле) „Професионално“;
- придобита медицинска специалност за офицерите;
- придобита образователна и научна степен „доктор“ за офицерите от академичния състав;

- придобита четвърта степен на професионална квалификация по военно дело за сержантите (старшините) от професионална област „основна“.

Прецизират се текстове за изпълнение на военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната, в международни организации и инициативи и в задгранични представителства, като:

- в нормата на чл. 67 се създава възможност военнослужещите назначени на длъжности в международни организации и инициативи на територията на страната да участват в операции и мисии извън страната, както и да им се прекрати участието, когато не са в състояние да изпълняват задълженията си поради ползване на отпуск по чл. 163, 164, 164а, 164б, 167 и 167а от Кодекса на труда или поради ползване на отпуск за временна неработоспособност за повече от три месеца непрекъснато;

- в нормата на чл. 70 се създава възможност военнослужещите участващи в операции и мисии да се завръщат на територията на страната при служебна необходимост, както и да ползват отпуски в случаите по чл. 201 от ЗОВСРБ, а при участие в операции и мисии с продължителност над 6 месеца платен годишен отпуск с продължителност до 5 на сто от срока на операцията/мисията, след съгласуване с нациионалния военен представител. В случаите на ползване на отпуск разходите за до местоползването на отпускът и обратно до зоната на операцията или мисията са за собствена сметка на военнослужещия.

Разпоредбите на чл. 73, ал. 8, ал. 9 и ал. 11 се нуждаят от прецизиране и допълнение, с оглед запазване на личните данни на военнослужещите при освобождаване от военна служба при изплащане на дължимите обезщетения. Финансовите параметри ще са с отделна заповед, а не в заповедта за отчисляване. Заповедта за отчисляване ще се изпраща до структурите на ЦВО а заповедта за изплащане на обезщетенията ще се изпраща само до финансовите органи и военнослужещия.

Въвеждането на условие от прослужени най-малко три години към военнослужещите да могат да кандидатстват и да се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен във военни и граждански висши училища, академии и колежи в страната и в чужбина, аргументирано с необходимостта от обучението на военнослужещия в съответствие със заеманата длъжност и перспективите за кариерното/професионалното му, изисква прецизиране на нормите на чл. 110, ал. 1 и ал. 3.

Разпоредбата на чл. 112, ал. 5 и ал. 6 се нуждае от прецизиране с оглед създаването на възможност лицата с висше медицинско образование, приети на военна служба и офицерите, придобили образователно-квалификационна степен „магистър“ по гражданска специалност „Медицина“ и образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по военна специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“ заемащи академични длъжности, да могат да се обучават за придобиване на следваща медицинска специалност, по която Военномедицинската академия е акредитирана, при най

малко 3 прослужени години, като за срока на обучението се сключва допълнително споразумение към договора за военна служба.

Създаването на облекчени изисквания при кандидатстване и обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“ от професионално направление „Военно дело“ или приравнени на нея обучения в чужбина, в редовна или задочна форма на обучение на офицерите-летателен състав, завършили курс в чужбина за усвояване на самолет F-16 и за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специализация „Артилерийско инструментално разузнаване” в специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво”, от професионално направление „Военно дело” в област на висшето образование „Сигурност и отбрана” на офицерите завършили в граждански висши училища висше образование по специалност „Геодезия“ от регулираната професия „Инженер в геодезията, картографията и кадастъра”, професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”, с оглед кариерното им развитие продиктува нуждата от допълнение нормите на преходните и заключителни разпоредби.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

За проблемите не са налице задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт. Предложените изменения са в резултат на извършени анализи от работна група, назначена със заповед на министъра на отбраната.

2. Цели (обща, конкретни и оперативни):

ОБЩА ЦЕЛ:

Общата цел на предлаганото Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г. е насочена към подобряване на ефективността на условията и реда за изпълнението на разпоредбите на ЗОВСРБ; организацията, управлението и функционирането на въоръжените сили; правата, задълженията и статута на военнослужещите и цивилните служители и осигуряването на ефективно взаимодействие между различните структури в отбраната, както и регламентиране, прецизиране и актуализиране на разпоредби, съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА, в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ:

1. Подобряване на ефективността на условията и реда за провеждане на конкурсите за приемане на военна служба, както и за придобиване и повишаване на военната квалификация на лицата, приети на военна служба.

2. Усъвършенстване на условията и реда за сключване, изменение и прекратяване на договора за военна служба.

3. Прецизиране на изискванията за присвояване, повишаване и понижаване във военно звание.

4. Определяне на условия и ред за преназначаване и за освобождаване от длъжност на военнослужещите, включително и при назначаване на нова длъжност в случаите по чл. 164, т. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

5. Подобряване на условията и реда за кандидатстване и обучение на военнослужещите.

6. Определяне на ред за разрешаване и ползване на отпуск от военнослужещите, както и за неговото отлагане и прекъсване.

7. Усъвършенстване на условията и реда за заемането на длъжностите по чл. 134, ал. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

8. Регламентиране на статуса на новата категория „колежани“, както и техните права и задължения.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Регламентиране на процедурите за окомплектоване на въоръжените сили с български граждани завършили професионалните сержантски (старшински) колежи.

2. Въвеждане на задължително изискване за четвърта степен на професионална квалификация или валидирано обучение към сержантите (старшините) в съответствие с държавните образователни изисквания за заемане на длъжността.

3. Регламентиране на процеса по преназначаване на военнослужещите при извършване на организационно-щатни промени.

4. Регламентиране на процедурата по заместване на отсъстващ военнослужещ или временно изпълнение на вакантната длъжност от военнослужещ.

5. Привеждане на терминологията в синхрон с измененията в ЗОВСРБ.

6. Въвеждане на процедура по получаване на информация за липсата на образувано дисциплинарно производство и назначена служебна проверка по чл. 246, ал. 2 във връзка с чл. 245 от ЗОВСРБ в процедурата за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба.

7. Определяне на ред за ползване, отлагане и прекъсване на платения годишен отуск на военнослужещите, както и на други законоустановени платени отпуски по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

8. Прекратяване на възможността за удължаване на срока на договора за военна служба на военнослужещи, упражнили право на пенсия в съответствие с отменения параграф § 7 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗОВСРБ (ДВ, бр. 38 от 2020 г., в сила от 24.04.2020 г.).

9. Въвеждането на задължения за полагане и издържане на изпити за началната и специалната военна подготовка, като условие при прием на военна служба след провеждане на конкурс и сключване на договори с лица, завършили граждански средни и висши училища;

10. Въвеждане на условията за придобита четвърта степен на професионална квалификация за кариерно развитие на сержантския (старшински) състав.

11. Регламентиране на изискването за преназначаване на военнослужещите по отношение на:

- атестационна оценка;

- назначаване и преназначаване на длъжност на военнослужещите по решение на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица;

- увеличаване обхвата на възможните случаи за преназначаване на военнослужещите без да се иска съгласието им - след прекратяване на неплатения отпуск по чл. 205а, ал. 2 или чл. 206, ал. 2 от ЗОВСРБ;

- установяване на несъответствието на военнослужещия с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност;

- преназначаване на военнослужещите на длъжност в по-ниско длъжностно ниво в обхвата на притежаваното от тях военно звание;

- възможността завършилите обучение в редовна форма на докторантура във Военна академия „Г.С.Раковски“ военнослужещи, да се назначават не само на академична длъжност „асистент“, но и на академична длъжност „главен асистент“.

12. Регламентиране на нови условия за сключване на допълнителното споразумение за удължаване на срока на договора за военна служба до пределна възраст за притежаваното военно звание.

13. Усъвършенстване на реда за изпълнение на военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната, в международни организации и инициативи и в задгранични представителства.

14. Създаване на възможност за запазване на личните данни на военнослужещите при изплащане на обезщетенията за освобождаване от военна служба.

15. Регламентиране на процедура при освобождаване от военна служба при упражнено право на пенсия от военнослужещ с пределна възраст.

16. Въвеждането на условие към военнослужещите за кандидатстване и обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен във военни и граждански висши училища, академии и колежи в страната и в чужбина.

17. Определяне на ред и условия за обучение за придобиване на следваща клинична медицинска специалност за военнослужещите и цивилните от Военномедицинската академия.

18. Облекчаване на изискванията при кандидатстване и обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“ от професионално направление „Военно дело“ или приравнени обучения в чужбина, в редовна или задочна форма на обучение на офицерите, завършили основния курс в чужбина за усвояване на самолет F-16 Block 70 и за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специализация „Артилерийско инструментално разузнаване” в специалност „Организация и

управление на военни формирования на тактическо ниво”, от професионално направление „Военно дело” в област на висшето образование „Сигурност и отбрана” на офицерите завършили в граждански висши училища висше образование по специалност „Геодезия“ от регулираната професия „Инженер в геодезията, картографията и кадастъра”, професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”.

3. Заинтересовани страни:

1. Военнослужещи и цивилни служители от МО, СППМО и БА;
2. Военномедицинска академия, военна академия и висшите военни училища;
3. Обучаемите в професионалните сержантски (старшински) колежи към висшите военни училища – 392 кадети;
4. Кандидатите за обучение в професионалните сержантски (старшински) колежи към висшите военни училища (войници (матроси) и български граждани) за придобиване IV степен на професионална квалификация „специалисти по здравни грижи“ от професионално направление „Военно дело и отбрана“ – с планиран прием по 10 обучаеми „колежани“ на учебна година, след приемане на предложените промени.
5. Военнослужещи преминали обучение в учебни центрове в страната по реда на чл. 239, ал. 2 от ЗОВСРБ – 6100 военнослужещи с военно звание от „младши сержант“ до „старшина“.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Не се приема Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.

Положителни (икономически/социални/ екологични) въздействия: При този вариант няма да настъпят положителни въздействия за идентифицираните заинтересованите страни, поради невъзможност да се реализират планираните цели.

Отрицателни (икономически/социални/ екологични) въздействия:

Няма да бъдат регламентирани:

- възможността за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация или валидирано обучение към сержантите (старшините);
- категорията обучаеми „колежани“;
- преназначаването на военнослужещите при организационно-щатни промени;
- заместването на отсъстващ военнослужещ или ВРИД;

- актуализацията на термина „и/или модернизация на въоръжение, техника и оборудване“ с „на отбранителни продукти“;

- планирането, ползването и отлагането на платения годишен отуск на военнослужещите;

- процедурата при прекратяване на договора за военна служба в случаите по чл. 162, ал. 1, т. 1, чл. 163, чл. 166 и чл. 169 от ЗОВСРБ.

По този начин няма да бъдат опрделени конкретни ред и условия за прилагане на проемните в ЗОВСРБ, което ще доведе до риск за националната сигурност, доколкото промените са в пряка зависмост по поддържане на отбранителните способности.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не засяга малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Не се променя.

4.1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

4.1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „ Пълно действие “:

Описание: Приема се Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.

Положителни (икономически/социални/ екологични) въздействия:

Поставените оперативни цели към проблем № 1 ще бъдат реализирани.

Ще бъде създадена възможност, войници (матроси) и български граждани да се обучават в професионалните сержантски (старшински) колежи на Министерството на отбраната за придобиване четвърта степен на професионална квалификация от професионално направление „Военно дело“.

Ще се създаде правно основание за провеждане на процедура по валидиране на професионални знания, умения и компетентности в професионалните колежи на военнослужещите със сержантски (старшински) звания, преминали обучение в учебните центрове.

Ще се регламентира статута на колежаните.

Ще се подобри ефективността на условията и реда за провеждане на конкурсите за приемане на военна служба, както и за придобиване и повишаване на военната квалификация на лицата, приети на военна служба.

Ще се определи ясен и точен ред за разрешаване и ползване на отпуск от военнослужещите, както и за неговото отлагане и прекъсване.

Отрицателни (икономически/социални/ екологични) въздействия:

При този вариант няма да настъпят отрицателни въздействия за идентифицираните заинтересовани страни.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не засяга малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Не се променя.

4.1.3. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

4.1.4. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2: „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Не се приема Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.

Положителни (икономически/социални/ екологични) въздействия: При този вариант няма да настъпят положителни въздействия за идентифицираните заинтересовани страни, поради невъзможност да се реализират планираните цели.

Отрицателни (икономически/социални/ екологични) въздействия:

Няма да бъдат регламентирани и актуализирани:

- условията при прием на военна служба след провеждане на конкурс и сключване на договори с лица, завършили граждански средни и висши училища;

- условията за придобита четвърта степен на професионална квалификация за кариерно развитие на сержантския (старшински) състав;

- прилагането на изискването за атестационна оценка при повишаване във военно звание и преназначаване на военнослужещите;

- назначаването и преназначаването на длъжност на военнослужещите по решение на министъра на отбраната или на оправомощени от него длъжностни лица;

- установяването на несъответствието на военнослужещия с основните и специфичните изисквания на заеманата длъжност;

- условията за сключване на допълнителното споразумение за удължаване на срока на договора за военна служба;

- изпълнението на военна служба при участие на въоръжените сили в операции и мисии самостоятелно или в състава на многонационални военни формирования извън територията на страната и в състава на многонационални военни формирования на територията на страната, в международни организации и инициативи и в задгранични представителства;

- правото за запазване на личните данни на военнослужещите при изплащане на обезщетенията при освобождаване от военна служба;

- освобождаването от военна служба при упражнено право на пенсия от военнослужещ с пределна възраст;

- условието към военнослужещите за кандидатстване и обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен във военни и граждански висши училища, академии и колежи в страната и в чужбина;

- обучението за придобиване на следваща клинична медицинска специалност за военнослужещите и цивилните от Военномедицинската академия;

Липсата на тези възможности ще доведе до трудности в окомплектоването с личен състав, назначаването и преназначаването на военнослужещи; прекратяването на договорите за военна служба, придобиването на четвърта степен на професионална квалификация за кариерно развитие на сержантския (старшински) състав, както и сключването на допълнителни споразумения.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не засяга малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Не засяга малките и средните предприятия.

4.2.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

4.2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.).

Вариант 2 „ Пълно действие “:

Описание: Приема се Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.

Положителни (икономически/социални/ екологични) въздействия:

Ще се реализират поставените цели, с които ще се подобри ефективността на условията и реда за изпълнението на разпоредбите на ЗОВСРБ; организацията, управлението и функционирането на въоръжените сили; правата, задълженията и статута на военнослужещите и цивилните служители и ефективното взаимодействие между различните структури в отбраната.

Отрицателни (икономически/социални/ екологични) въздействия:

При този вариант няма да настъпят отрицателни въздействия за идентифицираните заинтересовани страни.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не засяга малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Не се променя.

4.2.3. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

4.2.4. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.).

5. Сравняване на вариантите (от проблем №1 до проблем № 2):

5.1. По проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.
Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Пълно действие“**
Ефективност	Оперативни цели № 1-8	3	1
Ефикасност		3	1
Съгласуваност		3	1

- *Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.*
- *Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:*
  - *ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;*
  - *ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;*
  - *съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.*

5.2. По проблем 2: „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“.
Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Пълно действие“**
Ефективност	Оперативни цели № 9-18	3	1
Ефикасност		3	1
Съгласуваност		3	1

- *Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.*
- *Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:*
  - *ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;*
  - *ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;*
  - *съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.*

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: „Липса на регламентация и привеждане на разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България в съответствие с промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн. ДВ, бр.100 от 25.11.2025 г.)“.

Препоръчва се вариант 2 „Пълно действие“

По проблем 2: „Липса на регламентация и необходимост от прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и въвеждане на нови процедури и политики съотносими към военнослужещите и цивилните служители в

Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА“..

Препоръчва се вариант 2 „Пълно действие“

С приемането на промените в **Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България** ще се реализират поставените цели, с които ще се подобри ефективността на условията и реда за изпълнението на разпоредбите на ЗОВСРБ; организацията, управлението и функционирането на въоръжените сили; правата, задълженията и статута на военнослужещите и цивилните служители и ефективното взаимодействие между различните структури в отбраната.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- (•) Ще се увеличи
- ( ) Ще се намали
- ( ) Няма ефект

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- ( ) Да
- (•) Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- ( ) Да
- (•) Не

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- ( ) Актът засяга пряко МСП
- (•) Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани възможни конкретни рискове от приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- (•) Проведени са консултации
- ( ) Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Най – важните въпроси за обществената консултация са:

7.1. Приемането на ПМС за изменение и допълнение на Правилник за прилагане на ЗОВСРБ ще способства ли за изпълнението на поставените цели пред Министерството на отбраната?

7.2. Приемането на ПМС за изменение и допълнение на Правилник за прилагане на ЗОВСРБ ще внесе ли яснота относно възможностите за кариерно развитие, ползване на отпуск, обучение и освобождаване от военна служба на военнослужещите?

7.3. Какви биха били последиците за военнослужещите и цивилните служители от приемането или не на предлагания проект на акт?

7.4. Какви биха били последиците за обучаемите във висшите военни училища и в Пефесионалните сержантски (старшински) колежи от приемането или не на предлагания проект на акт?

7.5. Какви биха били последиците за заинтересованите страни от приемането или не на предлагания проект на акт?

Проектът ще се съгласува със заинтересованите министерства и ведомства по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът на нормативен акт ще бъде публикуван за 30-дневен срок, съгласно чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на отбраната.

Справката за отразените становища ще бъде публикувана на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на отбраната.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

10. Приложения:

Няма.

11. Информационни източници и използвани съкращения:

11.1. Използвани източници:

- **Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България**, о*бн., ДВ, бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., бр. 38 от 30.04.2024 г., в сила от 30.04.2024 г., доп., бр. 39 от 1.05.2024 г., в сила от 1.05.2024 г.*, (*https://legislation.apis.bg/doc/345375/0);*
- **Закон за професионалното образование и обучение**, *обн., ДВ, бр. 68 от 30.07.1999 г., изм. и доп., бр. 27 от 29.03.2024 г., изм . бр. 41 от 10.05.2024 г., в сила от 10.05.2024 г.*, *(https://legislation.apis.bg/doc/12091/0);*

- **Кодекс на труда**, (изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.), обн., ДВ, бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм., бр. 27 от 29.03.2024 г., изм., бр. 39 от 1.05.2024 г., в сила от 1.05.2024 г., (https://legislation.apis.bg/doc/464674).
- **Правилник за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България,** *приет с ПМС № 46 от 22.03.2010 г., обн., ДВ, бр. 25 от 30.03.2010 г., в сила от 30.03.2010 г., изм. и доп. бр. 37 от 26.04.2024 г., в сила от 26.04.2024 г.*

11.2. Използвани съкращения:

ЗОВСРБ	Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България
ППЗОВСРБ	Правилник за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КТ	Кодекс на труда
МО	Министерство на отбраната
СППМО	Структури на пряко подчинение на министъра на отбраната
БА	Българска армия
ВВУ	Висшите военни училища
ВВМУ	Висшето военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“
ПСК/ПСтК	Професионални сержантски/старшински колежи
ДОС	Държавни образователни стандарти
ОЩП	Организационно-щатни промени

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Цветан Цветков –директор на дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната” в Министерството на отбраната.

14.5.2026 г.

X

Цветан Цветков
Директор на дирекция УЧРО
Signed by: TSVETAN TODOROV TSVETKOV

Подпис: